

Progressionsplan for skriftlighed (stx), Aalborg Katedralskole

Indledning

Skriftlighedsudvalget præsenterer hermed den foreløbige udgave af skolens progressionsplan for skriftlighed. Progressionsplanen er et krav i forbindelse med afviklingen af Ny Skriftlighed på skolen.

Ny Skriftlighed dækker over en bredere vinkel på udviklingen af elevernes skriftlighed i gymnasiet. Hvor skriftligheden før (og stadig) har fokuseret meget på elevernes faglige indlæring, så er målet nu også, at eleverne udvikler deres skrivekompetencer generelt. Dette for både at ruste dem til kravene i løbet af gymnasietiden, men også fordi skrivekompetencer er nødvendige redskaber i forhold til studie- og jobsituationer. Der tales derfor om ”studieforberedende skrivekompetencer”. (Dette er nærmere omtalt i bekendtgørelsens bilag 4). Eleverne har kort sagt krav på at der sættes fokus på skriftlighed, ikke bare i forhold til at skrive i dansk, men i forhold til alle de forskellige skrivegenrer og opgavetyper, de møder i gymnasiet. Samtidig skal elevernes progression sikres fra skolens side, og med den her foreliggende progressionsplan håber vi at medvirke til dette.

Det er vores intention, at denne progressionsplan så vidt muligt bygger på allerede eksisterende praksis, og vi har således taget udgangspunkt i de vejledninger, der allerede er udformet i forhold til de større opgaver. Ikke overraskende er der jo allerede indtænkt en vis progression i disse opgaver, men progressionsplanen vil nu gøre det tydeligere for enhver, hvilke krav, der kan stilles på de forskellige årgange, samt hvorledes de enkelte fag spiller ind i forhold til elevernes opnåelse af vigtige skrivekompetencer.

Vi har i højre side af progressionsplanen givet forslag til, hvordan de enkelte fag bør arbejde med skriftlighed, for at elevens samlede progression bedst muligt sikres. Men vi er klar over, at det er meget individuelt i hvilket omfang dette vil blive efterlevet. Det er derfor en opgave for teamet, at tage skriftligheden med på klassemøder, og derved pege på enkelte fags særlige rolle, samt åbne op for mulige tværfaglige arbejder med fokus på skriftlighed.

Også faggruppen har en opgave i forhold til Ny Skriftlighed. For at hjælpe den enkelte lærer med at imødekomme undervisning i fagets eget skriftlighed, er det vigtigt, at der fra faggruppens side foreligger en vejledning i dette. Det bør fremgå hvilke vigtige genrer og opgavetyper, der er typisk for faget, samt hvad der lægges vægt på i forhold til det skriftlige produkt, skrivestil, sprog, anvendelse af symboler, formelsprog, figurer, osv.

Desuden kan der anføres forslag til alternative genrer og nye skriftlige arbejdsformer, som fx IT-præsentationer, mindmaps, osv. (se fagenes bekendtgørelse for præcision heraf). I den forbindelse opfordres især studieretningsfagene til at træne de genrer, som evt. vil være relevante i SRP-regi, og ikke kun eksamensrettede opgavetyper.

Ved at der undervises eksplicit i fagenes egen skriftlighed vil eleverne efterhånden bedre kunne gennemskue de krav, der stilles i en given opgave. Her tænkes også især på SRP (studieretningsprojektet),

hvor eleverne ofte kombinerer to fag, og hvor disse fag kan have meget forskellige traditioner i forhold til det skriftlige produkt.

Herunder følger en liste over generelle skrivekompetencer, som eleverne bør træne i alle fag (hvor relevant, dvs. hvor eleven kan blive stillet til regnskab for dette):

- Præcision (at afkode en opgaveformulering og svare derudfra)
- Stilladsring af skriftlige opgaver
- Genrebevidsthed
- Sproglig korrekthed
- Studie- og notatteknik
- Disposition (indledning, analyse, delkonklusion/sammenfatning og samlet konklusion/sammenfatning)
- Argumentation
- Dokumentation
- Anvendelse af citater, figurer, tabeller, mv.
- Henvisninger, fodnoter, litteraturliste, mv.
- Taksonomiske niveauer (at kunne skelne og være bevidst herom)
- Perspektivering
- Præsentation og formidling (med bevidsthed om målgruppe)
- Tekstforståelse (at konstruere forståelige sætninger – kort og præcist – en hovedsætning og én bisætning).
- Kohærens (at holde den røde emnemæssige tråd igennem teksten)
- Kohæsion (at sammenkoble sætninger og give teksten en indre sammenhæng)

Det er vigtigt at understrege, at *alle fag* –også dem uden tildelt elevtid – er forpligtet til at udvikle elevernes skrivekompetencer (jf stx-bekendtgørelse § 96 samt bilag 4) . Elevernes skriftlige arbejde skal ikke altid rettes eller kommenteres af læreren, men kan også indgå som en del af undervisningen på klassen. Desuden kan der anvendes evalueringsformer, hvor opgaven eller dele heraf skrives på skolen med mulighed for løbende feed-back, eller hvor eleverne får til opgave at evaluere eget eller andres arbejde.

Udviklingen af Ny Skriftlighed på Aalborg Katedralskole er en fortløbende proces. Vi håber alle fortsat vil bidrage til denne udvikling, ligesom mange faggrupper og projektklasser høster erfaringer undervejs. Vi modtager gerne konstruktiv kritik frem mod en revideret udgave af progressionsplanen.